

Kraj: B E G U N J E

Spomenik: občina Radovljica

E 8
Begunjska graščina - Katzenstein, je imela svojega predhodnika, ki se v arhivskih virih omenja že v 14. stol. in ga je v času boja za celjsko dediščino porušil Jan Vitovec (1439). Lokacija tega starega gradu ni ugotovljena.

kat.2
Sedanja stavba begunjske graščine je iz 16. stoletja. Med pomembnejšimi lastniki se omenjajo Katzianarji. V gradu se je rodil Ivan Katzianar, zmagovalec v boju s Turki. V obdobju reformacije so se zbirali v gradu protestanti, zato je leta 1601 protireformacijska komisija uničila grajsko kapelo.

Grad je doživel v 17. stoletju velike prezidave, ko so uredili in s štukaturo okrasili veliko stopnišče. V drugi polovici prejšnjega stol. so stavbo prezidali za namene ženske kaznilnice. V času druge svetovne vojne so bili v gradu policijski zapori. Del celic je danes preurejen v Muzej talcev, v ostalem grajskem poslopju pa je bolnišnica za duševne bolezni.

E 1605
kat.2
Ž.c.sv.Urha: Starejšo arhitekturo iz prve polovice 16. stol. so leta 1740 zamenjali s sedanjo baročno stavbo. Streha je bila prekrita z opeka z gradu Kamen, prav tako je iz kapele Lembergovega gradu stranski oltar M.B. Cerkvena oprema je baročna z Layerjevimi in H.Langusovimi slikami.

Na pokopališču kapelica ter nekateri zanimivi nagrobniki in kovani križi.

E 207
Grad Kamen: Na začetku doline Drage, na strmem skalnatem pomolu ob nekdanji tovorni poti, ki je vodila čez Prevalo in Ljubelj na Koroško, so razvaline gradu Kamen - Stein. Med prvimi lastniki gradu so omenje-

ni gospodje Kamenski. Kasnejši latniki, grofje Ortenburški, so imeli na Kamnu sedež upravnega urada, v katerega so združili večji del svoje gorenjske posesti. V prvi pol. 15. stol. so lastniki gradu že grofje Lambergi. Sredi 18. stoletja, ob zidavi nove begunjske ž.c. pa so grajsko streho razkrili.

kat.1

V listinah se grad Kamen prvič omenja leta 1263 kot castrum Lapis, verjetno pa je bil zgrajen že nekđaj desetletij prej. Ima še ohranjeno srednjeveško zasnovo, vendar je starejšo romansko fazo prekrila gotška in renesančna prezidava. Sredi 16. stoletja se je grad razširil po pobočju hriba. Grad je doživel prezidave tudi v 17. in začrtku 18. stoletja.

Na razvalinah gradu Kamen se vršijo že dolgoletna konservatorska dela.

Hudičev gradič: V bližini razvalin gradu Kamen je jamski gradič Hudičev gradič, t.j. utrjena skalna votlina. Prvič se omenja že sredi 13. stoletja.

Zavod za spom.varstvo Kranj

1968